

Expositie

Thuis bij Helmantel

Het werk van schilder Henk Helmantel is beroemd en geliefd. Zijn precisie in de stillevens en kerkineries - de onderwerpen die hem het meest na aan het hart liggen - wordt gekoppeld aan een eigenheid die deels te maken heeft met hoe hij het licht vastlegt. Helmantels werk is op veel plekken te zien, maar het allermooist is

om naar het Groningse Westerdorpen af te reizen. In dat pittoreske dorp herbouwd Helmantel en zijn vrouw de pastorie, in de vorm die deze in de achttiende eeuw moet hebben gehad.

Helmantel laat hier ongeveer 65 schilderijen zien; stillevens en interieurs van middeleeuwse gebouwen.

Hun huis-annex-museum is open op donderdag-, vrijdag- en zaterdagmiddagen. www.helmantel.nl

De voormalige pastorie-boerderij van de Helmantels. FOTO MUSEUM HELMANTEL

Interview

Alles draait om schoenen

Anankelijk was het de bedoeling om iets te doen met 'De neus', het beroemde verhaal van Gogol over een neus die zelfstandig op avontuur uitgaat. Het enige dat daarvan nog terug te vinden is, is de bizarre bril met neus en snor eraan die Servaes Nelissen draagt. En inderdaad, die neus maakt ook even een uitstapje naar Conny's Bloemeshop. Voor het overige maakten Nelissen en Ilse Warringa een compleet nieuw verhaal, hilarisch met een melancholiek randje. Komend seizoen gaat 'Popje, hou je muil' de theaters in, maar eerst is de voorstelling in verkorte vorm nog te zien op de Parade in Amsterdam.

Eye

Nelissen is bekend van voorstellingen als 'Mijn vader was poppenspeler' en 'Dollywood', altijd een mix van toneel, mime en poppenspel.

Warringa speelde bij veel gezelschappen, maar is het meest bekend als stem in tal van animatiefilms en documentaires en van haar optredens in onder meer 'Het Klokhuis', 'Toren C' en 'Welkom bij de Romeinen'.

„We liepen al jaren rond met de gedachte om ooit eens samen een voorstelling te maken”, vertelt acteur/poppenspeler Servaes Nelissen. „We hadden allebei het idee: dat zou best eens kunnen kloppen, wij samen op het toneel. Maar het kwam er nooit van. Als de een tijd had, was de ander net druk met iets, dus tot een concreet plan kwam het steeds maar niet.” Totdat zij elkaar vorig jaar in film-museum Eye in Amsterdam toevallig tegen het lijf liepen. Warringa: „Daar was een expositie van het werk van William Kentridge, waaronder een filminstallatie gebaseerd op 'De neus'. En opeens hadden we allebei het gevoel: hier moeten we iets mee doen.”

Ilse Warringa en Servaes Nelissen spelen op festival Parade 'Popje, hou je muil'

Basisgedachte

Een vastomlijnd idee lag er niet. Gewoon al spelend kijken waar we uitkomen, was de basisgedachte. Al in november 2015 begonnen Nelissen en Warringa daarmee. „Dat was ook weer omdat we alle twee nog een hoop andere projecten hadden lopen en die periode voor en na kerst eigenlijk de enige was dat we samen aan de slag konden.” Al improviserend werden allerlei ideeën uitprobeerend en vaak ook weer meteen verworpen. Beetje bij beetje ontstond zo het verhaal van 'Popje, hou je muil', over een uitge-

Ilse Warringa en Servaes Nelissen in 'Popje hou je muil'.

FOTO DIEDERIK VAN DER LAAN

blust echtpaar dat samen een kwijnende schoenenwinkel runt. Toen de grote lijnen eenmaal vastlagen, riepen voor beiden andere besloomingen. Nelissen toerde onder meer tien weken door Noord-Amerika en Canada met theatergroep Kwatta, Warringa stond elders op de planken.

Poëzie behouden

Net voor de zomer hebben ze de draad weer opgepakt. „We hadden een lange voorstelling voor in het theater gemaakt en moesten die voor de Parade inkorten tot zo'n dertig, maximaal 35 minuten.” Lastig, alles wat je eerst zo leuk vond er weer uit gooien? Nelissen: „Nee, dat is niet zo moeilijk. Je maakt de voorstelling er strakker mee. De dynamiek op de Parade is totaal anders. Doordat er de hele tijd omgevingslawaai is van de tenten links en rechts van je, moet je niet al te veel stiltes laten vallen, je moet zorgen dat je het publiek

voor bent”, meent Warringa en Nelissen vult aan: „Maar aan de andere kant moet je ook niet al te bang zijn voor stiltes, je moet wel de poëzie behouden. Als dat lukt, is het echt te gek.”

En dat is gelukt, zo bleek uit een doorloop die zij later gaven voor vrienden uit de theaterwereld. Het schoenenhuis van Ferry en Meta, een allang op elkaar uitgekeken stel, moet bij gebrek aan klandizie sluiten. Voor Meta is elke schoen haar kindje, voor Ferry hoeft het allemaal niet meer. Toch proberen de twee elkaar, op een onbeholpen manier die tegelijk hilarisch als triest is, nog te vinden. Alles draait om schoenen. Het stel eet schoenen, danst met schoenen, flirt met schoenen, met als hoogtepunt een virtuoze act van Warringa met twee schoenen als jazz-zangeres met barpianist. Alles ademt de onverbidelijke logica van het absurde, met elke minuut een nieuwe verrassing.

Theater

'Popje, hou je muil' door Servaes Nelissen en Ilse Warringa is van 20 tot en 23 augustus te zien op de Parade in Amsterdam. Vanaf september is de lange versie te zien in onder meer De Toneelschuur, Haarlem (21 t/m 24/9); De Meerse, Hoofddorp (27/9); De Verbeelding, Purmerend (8/10); Theater Ins Blau, Leiden (22/10); De Vest, Alkmaar (3/11); Bellevue, Amsterdam (9 t/m 11/11); Cool, Heerhugowaard (16/11); Theater aan het Spui, Den Haag (17 en 18/11); Theaterkerk Wadway, Spanbroek (9/12). www.servaesnelissen.nl

„Het is heel minutieus pielen tot alles op zijn plek valt. Zinnetje eruit, ander zinnetje erin. Net zo lang tot het helemaal goed is”, zegt regisseur Marijn van der Jagt. „En zover zijn we.”

Sonja de Jong